

CZ&SK INICIATÍVA NA PRENOS PRÍKLADU DOBREJ PRAXE

Ing. Lucia Pospíšová, PhD., Ing. Matúš Žák, URBACT – Slovenské kontaktné miesto

Európska únia už pred takmer 20 rokmi predstavila operačný program URBACT, ktorého hlavným cieľom je podpora integrovaného a udržateľného rozvoja v mestách prostredníctvom vytvárania podmienok na spoločné hľadanie riešení na aktuálne urbánne výzvy, výmenu skúseností a vzájomné zdieľanie osvedčených postupov.

V programovom období 2014 – 2020 operačný program URBACT III predstavil pilotné národné iniciatívy, ktoré umožňujú prenos príkladu dobrej praxe do miest lokalizovaných v tej istej krajine. Spomedzi konkurencie naprieč celou Európou bola CZ&SK iniciatíva na prenos príkladu dobrej praxe OnStage spoločne s ďalšími 4 iniciatívami z Talianska, Írska, Slovinska a Estónka schválená Monitorovacím výborom operačného programu URBACT III dňa 9. marca 2021.

Operačný program URBACT III v programovom období 2014 – 2020 vyhlásil výzvu na predkladanie návrhov pre implementáciu národných iniciatív, ktoré umožňujú prenos príkladu dobrej praxe do miest lokalizovaných v tej istej krajine a v národných jazykoch. Táto novinka, ktorá sa odlišuje od štandardných výziev a fungovania operačného programu URBACT III, vychádza z predpokladu, že medzinárodné programy nemusia byť vždy zložité a mali by byť prístupnejšie aj pre menšie mestá, ktoré nemajú dostatok personálnych kapacít a tím s expertnou znalosťou témy a anglického jazyka. V reakcii na vyhlásenú výzvu schválil Monitorovací výbor operačného programu URBACT III dňa 9. marca 2021 implementáciu 5 iniciatív z celkového počtu 17 prijatých žiadostí z členských štátov EÚ. Medzi týmito 5 iniciatívami sa nachádza aj CZ&SK iniciatíva na prenos príkladu dobrej praxe OnStage.

CZ&SK INICIATÍVA NA PRENOS PRÍKLADU DOBREJ PRAXE ONSTAGE

V súčasnosti existuje mnoho spôsobov, ako riešiť sociálnu segregáciu v mestských oblastiach, no v konečnom dôsledku si každé mesto musí zvoliť svoju vlastnú cestu, ako sa vyrovnáť s riešením tejto výzvy. CZ&SK iniciatíva na prenos príkladu dobrej praxe čerpá zo skúseností mesta Brno, ktoré vďaka participácii v medzinárodnej sieti operačného programu URBACT OnStage – Music School for Social Change aplikoval

unikátnu metódu pre integráciu študentov zo sociálne vylúčených oblastí realizovanú prostredníctvom skupinovej výučby hudby a scénického umenia na školách, ktoré sú lokalizované v znevýhodnených oblastiach. Implementácia hudobnovzdelávacích programov v meste Brno prebiehala na vybraných dvoch základných školách a jednej materskej škole, ktoré sú lokalizované v znevýhodnených oblastiach na báze nie takej tradičnej metódy skupinovej výučby hudby a scénického umenia v kontraste s individuálnou výučbou, ktorá prebieha na základných umeleckých školách. Príklad dobrej praxe OnStage a prístup mesta Brno sa preukázal ako úspešná prax a efektívny nástroj spoločenskej zmeny, a práve preto sa mesto Brno rozhodlo podeliť o svoje skúsenosti, know-how a príklad dobrej praxe a odovzdať ho ďalším českým a slovenským mestám, ktoré prejavili záujem a nemali predchádzajúce skúsenosti s operačným programom URBACT III.

ZAPOJENÉ MESTÁ DO CZ&SK INICIATÍVY NA PRENOS PRÍKLADU DOBREJ PRAXE ONSTAGE

Mesto Brno počas obdobia 18 mesiacov prevezme úlohu vedúceho partnera a zaväzuje sa odovzdať príklad dobrej praxe OnStage ďalším 3 českým a 4 slovenským mestám. Okrem toho mesto Brno bude sprevádzať zapojené mestá v procese prenosu a prispôbenia príkladu dobrej praxe OnStage do ich lokálnych podmienok a poskytovať im expertnú podporu.

- **Česká republika:**
 - mesto Plzeň,
 - mesto Neratovice,
 - mesto Broumov.
- **Slovenská republika:**
 - mesto Trenčín,
 - mesto Nitra,
 - mesto Banská Bystrica,
 - mesto Lučenec.

Na prenose príkladu dobrej praxe OnStage so zapojenými mestami spolupracujú českí a slovenskí experti, pracovníci z URBACT – Českého kontaktného miesta (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR) a URBACT – Slovenského kontaktného miesta (Ministerstvo dopravy a výstavby SR) a Sekretariát operačného programu URBACT.

HARMONOGRAM CZ&SK INICIATÍVY NA PRENOS PRÍKLADU DOBREJ PRAXE ONSTAGE

V úvode implementácie CZ&SK iniciatívy na prenos príkladu dobrej praxe OnStage sa všetky zapojené mestá za pomoci URBACT – Českého kontaktného miesta, URBACT – Slovenského kontaktného miesta, mesta Brno a URBACT expertov dňa 28. júna 2021 zúčastnili na úvodnom online medzinárodnom stretnutí, ktorého cieľom bolo zdieľanie skúseností a know-how zo strany mesta Brno, predstavenie príkladu dobrej praxe a už realizovaných aktivít. Po úvodnom online medzinárodnom stretnutí prebiehali prvé študijné návštevy realizované vo všetkých zapojených mestách a školenia slúžiace na prenos príkladu dobrej praxe. V rámci projektu si každé zapojené mesto vytvára miestnu skupinu URBACT, ktorá združuje miestne zainteresované subjekty, vytvára partnerstvá s lokálnymi úradmi, základnými školami, základnými umeleckými školami, mimovládny organizáciami, súkromným sektorom a občianskou spoločnosťou s cieľom všetky medzinárodné skúsenosti preniesť a adaptovať do lokálnych podmienok. Prvé fyzické medzinárodné stretnutie miest zapojených do CZ&SK iniciatívy sa uskutočnilo v Meste Brno dňa 11. – 12. novembra 2021 s cieľom predstaviť zapojeným mestám inovatívny vzdelávací prístup EL SISTEMA, predstaviť príklad dobrej praxe a umožniť mestám navštíviť vzdelávacie programy určené pre žiakov zo sociálne vylúčených oblastí. Miestne skupiny URBACT budú v prvej polovici roka 2022 v spolupráci s URBACT expertmi pripravovať pilotné programy pre študentov vo vybraných školách. Samotné spustenie týchto programov je naplánované od septembra 2022 so začiatkom školského roka. Výstupom CZ&SK iniciatívy na prenos príkladu dobrej praxe OnStage bude „transfer plan“, ktorý nastaví proces prenosu príkladu dobrej praxe OnStage do jednotlivých zapojených miest, nastaví efektívne a presne ciele opatrenie na vytvorenie nových spôsobov a nástrojov, ako zlepšiť súčasný stav sociálnej inklúzie, ako zlepšiť kapacity všetkých zainteresovaných aktérov, tak aby sa zlepšila spolupráca medzi mestom, základnými školami, základnými umeleckými školami, neziskovými organizáciami a občianskou spoločnosťou v prospech udržateľného mestského rozvoja. Vzhľadom na to, že plánované ukončenie iniciatívy je datované na december 2022, očakáva sa, že činnosti na miestnej úrovni budú pokračovať aj po ukončení CZ&SK iniciatívy a podpory zo strany operačného programu URBACT.

Záverečné podujatie medzinárodnej siete OnStage

Zdroj: URBACT

Stretnutie miest zapojených do CZ&SK iniciatívy OnStage v meste Brno

Zdroj: Matúš Žák

Ukážka skupinovej výučby na ZŠ a MŠ Nám. 28. října 22 v meste Brno

Zdroj: Matúš Žák

RESUME: OPERATIONAL PROGRAMME URBACT – CZ&SK NATIONAL PRACTICE TRANSFER INITIATIVE Before 15 years, European Union introduced the European Territorial Cooperation Programme – URBACT Operational Programme that has been supporting integrated and sustainable urban development in the cities across Europe. In the programming period 2014 – 2020, the Operational Programme URBACT III opened a call for proposals for pilot NATIONAL PRACTICE TRANSFER INITIATIVES, which allows the transfer of good practice to cities located in the same country and the national language. On 9th March 2021, the URBACT III Monitoring Committee approved 5 NATIONAL PRACTICE TRANSFER INITIATIVES, including the CZ&SK NATIONAL PRACTICE TRANSFER INITIATIVE ONSTAGE. Involved cities from the Czech Republic and the Slovak Republic have a unique opportunity to transfer the example of good practice from the City of Brno that has applied a unique method of using music for the integration of students from socially excluded areas. The CZ&SK NATIONAL PRACTICE TRANSFER INITIATIVE was launched in June 2021 and will run until December 2022.

